

บทคัดย่อ

การทดลองครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับของคาร์โบไฮเดรตที่ไม่เป็นโครงสร้าง (non-structural carbohydrate, NSC) ในสูตรอาหารโคนมและเพื่อเปรียบเทียบการตอบสนองของโคนมลูกผสมไฮลส์ไต้หวันพีรีเซียนสายเลือด 50% กับ 75% โดยทำการทดลองในโคนมลูกผสมไฮลส์ไต้หวันพีรีเซียน 50% จำนวน 4 ตัว และโคนมลูกผสมไฮลส์ไต้หวันพีรีเซียน 75% จำนวน 4 ตัว ที่มีน้ำหนักเฉลี่ย 389.8 ± 27.5 กก. และวันให้นมเริ่มต้นทดลองที่ 141 ± 43.5 วัน สุ่มให้ได้รับอาหารผสมสำเร็จที่มีสัดส่วนอาหารหยาบ (หญ้าที่แห้ง) ต่ออาหารข้น 30 ต่อ 70 โดยอาหารทั้งหมดมีระดับของคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยสลายได้ง่ายเท่ากับ 38%, 42%, 44%, และ 47% และสุ่มเข้าทดลองตามแผนการทดลองแบบลาตินสแควร์ โดยแต่ละช่วงมีระยะทดลอง 28 วัน จากการทดลองพบว่า โคนมที่ได้รับอาหารข้นที่มีระดับของคาร์โบไฮเดรตที่ย่อยสลายได้ง่ายระดับต่างๆ มีปริมาณการกินได้ การย่อยได้ ความเป็นกรด-ด่างและแอมโมเนียไนโตรเจน ($\text{NH}_3\text{-N}$) ในของเหลวจากกระเพาะหมัก การให้นมที่ปรับไขมัน 4% และองค์ประกอบน้ำนม ไม่แตกต่างกันทางสถิติ ($p > 0.05$) ส่วนการให้นมที่ปรับไขมัน 4% ของโคนมลูกผสมไฮลส์ไต้หวันพีรีเซียน 50% (9.3 ± 0.19 กก./วัน) สูงกว่าโคนมลูกผสมไฮลส์ไต้หวันพีรีเซียน 75% (7.9 ± 0.19 กก./วัน) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.01$) แต่ไม่มีผลกระทบต่อปริมาณการกินได้และองค์ประกอบน้ำนม ($p > 0.05$) ดังนั้น ผลการทดลองครั้งนี้ สรุปได้ว่าสามารถใช้คาร์โบไฮเดรตที่ย่อยสลายได้ง่ายในสูตรอาหารข้นสำหรับโคนมในระดับสูงถึง 66% หรือ 47% ของอาหารทั้งหมด ซึ่งมีผลทำให้มีต้นทุนอาหารต่อหน่วยการให้นมต่ำสุด และโคนมลูกผสมไฮลส์ไต้หวันพีรีเซียน 50% ให้ผลตอบสนองในการให้นมที่ดีกว่าโคนมลูกผสมไฮลส์ไต้หวันพีรีเซียน 75%

ABSTRACT

This experiment was aimed at studying the effect of non-structural carbohydrate (NSC) levels in concentrate on milk yield between 50% and 75% Holstein Friesian (HF) crossbred dairy cattle. Eight animals (4 hd for 50% HF and 4hd for 75% HF), an average weight 389.8 ± 27.5 kg and day in milk at 141 ± 43.5 day, were used in two 4x4 Latin Square Design. Each period was lasted for 28 days. Animals were fed a total mixed ration ad libitum. The ration consisted of roughage (dried ruzi grass) and concentrate at ratio of 30 to 70. There were four levels of NSC (38%, 42%, 44%, and 47%) in used total diet. The results showed that levels of NSC in concentrate did not have any affect ($p > 0.05$) on total dry matter intake, digestibilities, rumen pH, concentration of ruminal ammonia-nitrogen ($\text{NH}_3\text{-N}$), 4% fat-corrected milk (4% FCM) and milk compositions. The 4% FCM in 50% HF (9.3 ± 0.19 kg/d) was significantly higher ($p < 0.01$) than that in 75% HF (7.9 ± 0.19 kg/d), while total dry matter intake, digestibilities, rumen pH, concentration of ruminal $\text{NH}_3\text{-N}$ and milk composition were not different ($p > 0.05$). In conclusion, NSC level can use at a high level (47%) in total diet of dairy cattle diet. The 50% HF dairy cattle can produce higher milk yield than the 75% HF dairy cattle as fed the same feed.

คำนิยม

คณะวิจัยขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการแห่งชาติ ที่ได้ให้การสนับสนุนด้านงบประมาณในการดำเนินงานวิจัย หมวดโคนม หมวดโรงอาหารสัตว์ ห้องปฏิบัติการน้ำนม ห้องปฏิบัติการสัตว์เคี้ยวเอื้อง ภาควิชาสัตวศาสตร์ คณะเกษตรศาสตร์และคณะสัตวแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ที่ได้ให้การสนับสนุนอุปกรณ์ในการทดลอง สัตว์ทดลอง สถานที่ทดลอง ตลอดจนขอขอบคุณเจ้าหน้าที่ที่ได้ให้การสนับสนุนการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ ซึ่งเป็นผลให้การศึกษาครั้งนี้บรรลุเป้าหมาย